Bárdosi Attila

Maszlagok – Tanversek

Mindenből több van, mint kéne

Mindenből van elég, tán túl sok is.
A hitből, a tudásból is elég;
túl sok az öltönyös és a topis;
unom az igazat és a mesét.

Nem érdekel, ki mit mond és miért,
s a gondolat zagyva vagy letisztult!
Az agy lehet gyors vagy éppen kimért,
ha ott áll meg, ahova elindult.

Látóteredben százezer plakát
röhög pimaszul pofádba, s közben
kisajátítja magának hazád.
Fékeznem kell magam, le ne köpjem.

Elég mára a megbocsájtásból,
a bűnből, a „nem vagyok hibás”-ból.
Nagyujjad mindent kényszerből lájkol,
amíg az algoritmus kiszámol.

Ma hiába lóg ott a kereszten,
ha sebei bűzlenek a gennytől;
az Istent mégis újrateremtem.
Elég a pokolból és a mennyből!

Elég volt az okos ostobákból,
a hazug örökmécses tüzéből,
ami nem melegít, hogyha lángol;
viszolygok az égett gőg bűzétől.

Nekem a jelen kell és a jövő,
nem a mellet döngető, hősi múlt;
nem, aki elment, a szembejövő!
Mit ér a csillag, ami már lehullt?

Utolsó kívánság

Habár azt hittem, hogy több leszek,
mégis csak annyi vagyok, mint te.
Megszültem százezer ötletet,
sokuk belebukott a hitbe.

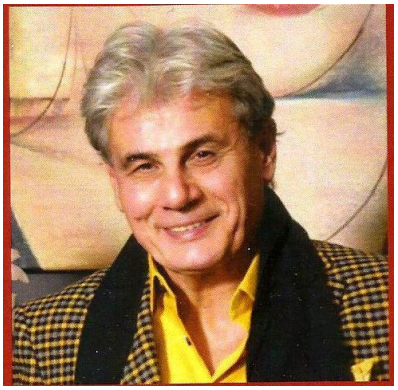
A tudásban láttam kiutam,
de megállított a valóság.
Továbbléptem notóriusan;
bár tudtam, álmaim csalókák.

Ezt teszi mindenki naponta,
ez tartja mozgásban a Földet.
Az agy az időt újrafonja,
ha megszakad köztem és közted.

Az emlékben a múlt jelen lesz,
hogy megalkossa majd jövődet.
Mindent, ami hazug, leleplez,
így az igazság végre győzhet.

A színek helyükre kerülnek;
ami zöld volt, zöld lesz, nem piros.
A hamis, hamis lesz a fülnek,
szólni újra szabad, nem tilos.

Nem akarok több lenni nálad,
már kevéssel is megelégszem:
szemed bennem lássa hazádat,
és hagyd, hogy rajtam legelésszen!

Sumonyi Zoltán

Bárdosi Attila versei elé

Tizenkét éve, ismeretlenül, felhívott Németországból egy orvos-professzor, hogy a következő kulturális összejövetelükön a *Nyugat* költőit szeretné bemutatni a város német, és ott élő magyar érdeklődőinek, lennék-e ebben a segítségére? Örömmel vállaltam, s azon kezdtem gondolkodni, hogy kiket is vegyek be a Nyugat három nemzedékének költői közül, Adytól, Babitstól Radnótiig és Vas Istvánig, mely verseket a több száz remekműből, hogy szét ne feszítsék az egyetlen est időkeretét. Meg aztán, ki tudja, mire lesz fogékony az „öreg professzor" baráti közössége Németországban?

Első meglepetésem a szomszédos város repülőterén: jó negyvenesnek látszó, energikus fiatalember jött elém, hogy elvigyen abba a régi egyetemi városban, ahová meghívott. S amikor felocsúdva, még az autóban kezdtem mondani, hogy milyen versekre gondoltam, megnyugtatott. „Kérlek, mindent előkészítettem: Ady, Babits, Kosztolányi, Tóth Árpád, Kassák, Illyés, József Attila, Radnóti. A versek megvannak németül is. Azokat két német színész mondja, te meg magyarul. Az aláfestő zenéket Bartóktól válogattam. Majd nálam átnézed és megbeszéljük a részleteket."

Az éjfélbe nyúló irodalmi est után, amelyen a hihetetlenül felkészült színészek teljesen elbűvölték a közönséget, még jó két napig próbáltam megérteni a majd' harminc éve Németországban kutató magyar professzor erős vonódását a költészethez. „Nem írsz te verseket?" – kérdeztem búcsúzóul. „Á, nincs nekem arra időm. Rengeteget dolgozom az intézetemben. Csak pihenésül olvasok verseket, hallgatok zenét."

Egy évre rá kis kötetet kaptam a professzor verseiből. Maga a tény már nem lepett meg, igazolta eredeti gyanúmat, de meglepett az erős indulat, az érzelmek nyers, olykor amorf megfogalmazása. „Mint alvadt vérdarabok, úgy hullnak eléd ezek a szavak" – jutott eszembe a kötet olvasásakor. Mint aki egyszerre akar minden felgyülemlett keserűséget,

dühöt, az ó-hazához való kettős érzelmet és féltést kiönteni, kiokádni magából. Valami efféléket írtam neki, s azt, hogy talán egyik-másik gondolatot hatásosabb lenne „költőibb”, azaz verstanilag is szigorúbb, letisztultabb formában megírni.

Ezeket a sorokat tíz éve írtam, Bárdosi Attila második kötetének bevezetőjeként. Közben hazatelepült, házat vett szülővárosában, és most készül tizenhatodik kötetének, a *Maszlagok*nak a megjelentetésére. És újabb versei megint ugyanúgy indulatosak és keserűek, mint ahogy az első kötet anyagában tapasztaltam…